

KLİNİGİMİZDE RASTLADIGIMIZ İKİ CERVİX ANOMALİSİ

M. Zeki Doğanelli* Celâlettin Akkayan** Çetin Kılıçoğlu***

Giriş

Dişi genital kanalı meydana getiren Müller kanallarının gerilemesindeki noksanlık hallerinde vagina duvarlarının anomalisi şekillenir. Bazı hallerde portio vaginalis'in hemen caudal'inde bulunan veyahut da canalis cervicis'in caudal'ini ikiye ayıracak tarzda yer alan bir "et bant" meydana gelir. Canalis cervicis'in ikiye ayrıldığı vak'alarda, doğum esnasında cervix'in bir yarımı kâfi miktarda açılabilmesi için her zaman güç doğum meydana gelmez, fakat birçok hallerde cervix'in noksan açılması görülebilir. Bazan foetus bu banda takılarak güç doğum meydana gelmesine sebep olur (2,3,4,5).

Bu bozukluğa ekseri ruminantlarda rastlanmaktadır, bu anomalinin herediter bir bozukluk olduğu kabul edilmektedir (4,5). Finscher ve Williams (1926), genital organları normal şekillenmiş ve yetiştiricilikte muvaffakiyetli olarak kullanılmış bir boğayı kendi öz yavruları düğelerle çiftleştirerek elde edilen 23 yavrudan 14 adedinin vaginasında "et bandı" bulunduğunu görmüşlerdir (4).

Ankara veteriner doğum kliniğinde 1960 yılında postmortal muayene edilen bir inek uterusunda "çift cervix" tesbit edilmiştir (1).

* A.Ü. Veteriner Fakültesi Doğum Bilgisi ve Jinekoloji Kürsüsü Doçenti. Ankara - Türkiye.

** A.Ü. Veteriner Fakültesi Doğum Bilgisi ve Jinekoloji Kürsüsü Dr. Asistanı. Ankara - Türkiye.

*** A.Ü. Veteriner Fakültesi Doğum Bilgisi ve Jinekoloji Kürsüsü Asistanı. Ankara - Türkiye.

Vak'alar :

Vak'a 1: Bülent Ögün'e ait Protokol 700 de kayıtlı Holstein siyah-beyaz alaca inek, 16.5.1967 tarihinde gebelik muayenesi için kiliniğimize getirildi. Yapılan rectal palpation'da ineğin gebe olmadığı, cervix uterin normaline oranla iki misline yakın kalınlıkta olduğu tesbit edildi. Vaginal inspection'da cervix uterin çift "double cervix" olduğu ve daha gelişmiş olan sol orificium uteri externa'dan muco-purulent bir akıntının geldiği tesbit edildi. İnek'te Metritis vardı.

Anamnez'in derinleştirilmesiyle bu ineğin daha önce iki defa metritis tedavisi gördüğü (intra uterin antibiotik aplikasyonu), her tedaviyi müteakip gebe kalarak normal birer yavru yaptığı ve bu tedaviler esnasında çift cervix'in mevcudiyetinin tesbit edilmiş olduğu anlaşıldı. Sık sık metritis olması dikkate alınarak yeni sahibi tarafından damızlıktan çıkarılmaya karar verildi.

Çift cervix bulunmasına rağmen soldaki canalis cervicis normal faaliyet göstermiş ve müdahalesiz doğum yapmıştır.

Vak'a 2: Halil Ekici'ye ait Protokol 875 de kayıtlı Y.K. Montofon Sincabı düğesi 21.6.1967 günü "prolapsus vagina" oluyor şikayeti ile kliniğimize getirildi. Geldiğinde vagina'nın prolabe olan kısmı dışarıdan görülmüyordu. Rectal palpation ile düğenin ileri gebe olduğu tesbit edildi. Elle yapılan muayenede cervix'in caudal'inde bir "et band"ın mevcudiyeti tesbit edildi. Elle çekerek cervix uteri vulva dudaklarından dışarıya alındı. Cervix'in 5 cm. kadar gerisinde 6 cm. eninde 15 cm. uzunluğunda vertikal olarak duran bir "et band" cervix'in dış deliğini kapatıyordu (Resim).

Bu band hem cervix uterin açılmasına hem de yavrunun genital kanalda ilerleyebilmesine mani olmak suretiyle doğumu engelleyeceği aşikar olduğundan, vagina duvarlarına yapışma yerlerinden muzaaf ligatür konulmak suretiyle, iki uçlarından kesilip tamamen çıkarıldı. Prolapsus vagina sebebiyle tek taraflı sağrı dikişi konuldu. Müdahaleden üç gün sonra normal, canlı bir erkek yavru doğurmuş. Doğumdan kısa bir müddet sonra tam prolapsus uteri yaptığı için tarafımızdan yapılan müdahale ile uterus reddedildikten sonra vulva dikişi konmuştur. Müteakip ihtimamlardan sonra hayvan tam şifaya kavuşmuştur.

Özet

Bu yazıda kliniğimizde sığırlarda müşahade edilen iki cervix anomalisini anlattık. Bunlardan biri "çift cervix" diğeri "et band" idi.

S u m m a r y

Two Cases of Anomalous Cervix

In this article, the two kinds of cervix anomalies, in cows observed in our clinic, were presented. One of them was "double cervix" and the other was a "caudal band" in the cervix.

Z u s a m m e n f a s s u n g

Zwei Zerwixanomalien beim Rind

In diesem artikel haben wir zwei Zerwixanomalien bei Rinder, die man in unserer Klinik beobachtet hat, beschrieben. Eine davon hatte "zwei canalis cervicis", andere "Fleisch Gestalt" hinter dem Muttermund.

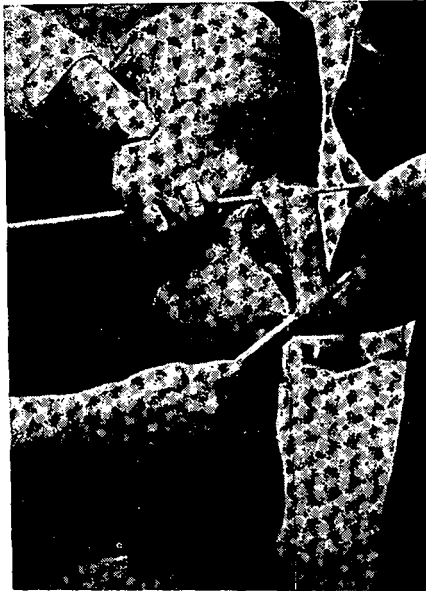
L i t e r a t ü r

- 1 - **Akkayan, C.** (1960): *İneklerin Herediter Anomalileri ve Kliniğimizde rastladığımız vak'alar üzerinde incelemeler.* A.Ü. Vet. Fak. Dergisi. Cilt VIII, No: 4, Ankara, 1961.
- 2 - **Benesch, F.** (1957): *Lehrbuch der Tierärztlichen Geburtshilfe und Gynäkologie,* Urban-Schwarzenberg, München, Berlin, Wien.
- 3 - **Derivaux, J.** (1957): *Obstétrique Vétérinaire,* Vigot freres éditeur, Paris.
- 4 - **Richter-Götze** (1960): *Tiergeburtshilfe,* II. Auflage, Paul-Parey, Berlin, Hamburg.
- 5 - **Roberts,** (1956): *Veterinary Obstetrics and Genital Diseases,* Ithaca, Newyork.

Yazı "Dergi Yazı Kuruluna" 16.9.1967 günü gelmiştir.

Resim: 1. Et band'ın arkadan görünüşü.
Fig.: 1. Back view of the caudal band.

Resim: 2. Et band'ın yandan görünüşü.
Fig.: 2. A side view of the caudal band.